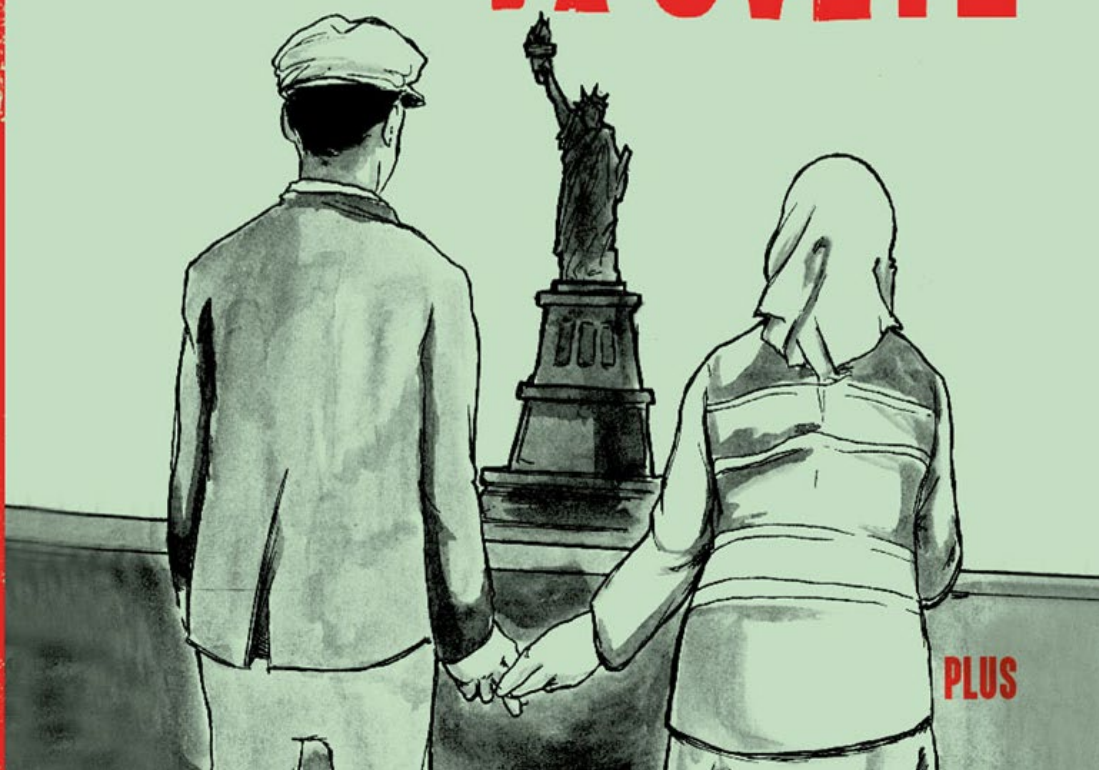

THE CZECHOSLOVAK TALKS

SEDM KOMIKSŮ
O ÚSPĚŠNÝCH KRAJANECH

ČECHOSLOVÁCI VE SVĚTĚ

PLUS

Čechoslováci ve světě

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.nakladatelstviplus.cz
www.albatrosmedia.cz

Martina Kaňáková
Čechoslováci ve světě – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2019

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

ČECHOSLOVÁCI VE SVĚTĚ

USPOŘÁDALA
MARTINA KAŇÁKOVÁ

PLUS
CZECHOSLOVAK TALKS

PROLOG

Vážení čtenáři,

vítejte u knihy, jež má být průvodcem na cestě za našimi krajany ve vzdálených zemích. Za lidmi, kteří něco dokázali, a přesto nikdy nezapomněli na svou rodnou vlast. Tato kniha obsahuje jen střípek z příběhů, které shromažďujeme v rámci projektu Czechoslovak Talks ve spolupráci s Nadačním fondem Dotek. Prostřednictvím vyprávění zachycených v této knize chceme všem čtenářům, ale především mladé generaci přiblížit osudy našich významných krajanů. Každý člověk je jedinečný a především na něm samotném záleží, co ve svém životě dokáže - ať už ve své rodné zemi, či kdekoliv ve světě.

Unikátní osudy Čechoslováků pro nás mohou být poučením, že nejdůležitější je neztratit víru v sebe sama. Když se člověk rozhodne vydat za svým snem, může ho svou pílí, pracovitostí a nezdolnou vůlí nakonec dosáhnout. A cesta k jeho naplnění nemusí být jen strastiplná a posetá překážkami, může také vést k hlubšímu poznání a pochopení cíle, k němuž směřujeme. Jak praví člověk znalý osudů našich krajanů Jaromír Šlápota: „Smutno je člověku ve světě, jenž zapomíná na hroby svých králů a svatých v rodné zemi.“

Sedm příběhů sedmi různých lidí ze čtyř různých zemí a tří kontinentů do komiksové podoby převedl talentovaný umělec Tomáš Pánek. Komiks je zpracován v českém jazyce a doplněn o anglický překlad, kniha tak může posloužit i jako edukativní příručka pro učitele dějepisu a anglického jazyka. Historie se nejlépe učí skrze příběhy lidí, kteří ji žili.

Za projekt Czechoslovak Talks

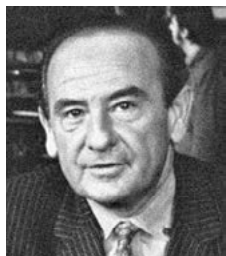
**Jaroslav Horký, Martina Kaňáková,
Tomáš Pánek a Martin Nekola**

NAKRESLIL
TOMÁŠ PÁNEK

KV

KAREL VELAN

KANADA

KANADA

Ing. Karel Velan

* 8. 2. 1918, Ostrava
† 29. 9. 2017, Montreal, Québec

Narodil se v Ostravě českému otci a polské matce. V roce 1939 úspěšně zakončil studia strojího inženýrství na Vysokém učení technickém v Brně. Kvůli německé okupaci Československa se dočkal inženýrského titulu až o šest let později. Hned po skončení druhé světové války založil první firmu na výrobu automatických textilních strojů. V roce 1947 absolvoval dvouměsíční stáž v USA, která jeho podnikání dodala mezinárodní rozměr. Zkušenosti z USA mu brzy zajistily úspěch, obchodní zakázky přicházely i ze západní Evropy.

Po komunistickém puči se rozhodl odejít s manželkou Olgou a dvěma syny do exilu do Švýcarska. V zemi helvétského kříže vynalezl unikátní kondenzační aparát. Zhruba po roce se přesunul do kanadského Montrealu, kde se s rodinou usídlil natrvalo a pokračoval v plodné práci. V Kanadě založil roku 1950 firmu Velan Engineering Ltd. a v dalších letech si připsal řadu úspěchů včetně vysokých státních vyznamenání, dvaceti světových patentů v oblasti průmyslové výroby turbín a rozšíření výroby na tři kontinenty. Velanovy vynálezy se uplatnily v ropném a chemickém průmyslu, v jaderných elektrárnách a využilo je i americké námořnictvo, které se Velanovy turbíny rozhodlo po náročných zkouškách ve vlastních výzkumných ústavech nainstalovat na letadlových lodích a ponorkách. Velanova vynalézavost a obchodní duch umožnily firmě rozšířit výrobu na dvě desítky typů průmyslových armatur.

Po pádu železné opony manželé Velanovi pravidelně přijíždějí do Čech, podporovali Výbor dobré vůle první dámy Olgy Havlové a dětskou nemocnici, financovali výstavbu domovů pro matky s dětmi a tělesně postižené a mnoho jiných humanitárních projektů. Karel Velan zemřel v Montrealu jen pár měsíců před svými stými narozeninami. Úspěšná firma nadále expanduje, ročně prodává stovky tisíc produktů do celého světa.

CANADA

Ing. Karel Velan

* February 8, 1918, Ostrava
† September 29, 2017, Montreal, Québec

Karel Velan was born in Ostrava, to a Czech father and a Polish mother. He studied mechanical engineering at the Brno University of Technology and successfully graduated in 1939. He had to wait six years for his engineering degree, on account of the German occupation of Czechoslovakia. Shortly after WWII ended, he founded the first company making automatic textile machines. In 1947 he spent two months in the United States on a study trip which helped him elevate his company to an international level. Experience gained abroad meant success and his company was soon accepting orders from Western Europe.

After the Communists seized control over the government, Karel and Olga took their two sons and fled to Switzerland. During their stay there, he invented a unique solution for steam traps dealing with condensation. About a year later, the family moved to Montreal in Canada to settle down, and Velan continued his work. In 1950 he founded Velan Engineering Ltd., and the following years were very successful for him. He received Montreal and Quebec's highest honors, patented twenty inventions in industrial turbine engineering and began manufacturing his products on three continents. Velan's inventions were used in the oil and chemical industries, by nuclear power plants and by the US Navy, which decided to install them on their aircraft carriers and submarines after testing them thoroughly in their own research facilities. Velan's creativity and commercial vision propelled the company forward, and they began making over twenty types of industrial valves.

After the fall of the Iron Curtain, Mr. and Mrs. Velan regularly visited the Czech Republic and supported First Lady Olga Havlová's charity Committee of Good Will, as well as a children's hospital. They also founded the construction of centers for young mothers, people with physical disabilities and numerous other humanitarian projects. Karel Velan passed away in Montreal, just a few months short of turning 100 years old. His company continues to expand and sells hundreds of thousands of products all over the world.

Koncem dubna 1945 osvobodili Brno rumunské a sovětské jednotky pod velením maršála Malinovského.

Žerotínské náměstí, Brno, jaro 1945

←
Brno was liberated in late April of 1945 by Soviet and Romanian troops led by Marshall Malinovsky.

Žerotín Square, Brno, Spring 1945

Dášo, mám radost, že je to šílenství za námi. Konečně otevřou vysoké školy, dodělám si diplom a můžu se pustit do podnikání.

Život se nám vrací do starých kolejí, vid, Ivánku...

SVOBODA!

Karle, myslíš, že ten plán vybudovat vlastní podnikání bude tak snadný?

Nezapomeň, že jsem v Prostějově pět let dřel pro Němce v továrně na raketové součástky. Učil jsem se od těch nejlepších konstruktérů. Mám v paměti všechny nákresy, stačí přidat vlastní nápady a uvidíš, že všichni budou koukat. Věř mi!

←
- "I'm so happy this madness is over, Olga. They'll finally reopen the universities, I'll finish my degree and then I can start my own business."

- "Things are starting to get back to normal, right, Karel?"

←
- "FREEDOM!"

←
- "Karel, do you think running your own business will really be that easy?"

←
- "Don't forget I spent five years toiling for the Germans in Prostějov making rocket parts. I learnt from the best people. I remember all the designs, I'll just implement my own ideas and I'll win everyone over, you'll see. Trust me!"

továrna Velbo, Brno

Budeme
potřebovat další
lidi do výroby...

S přítelem Jaroslavem Boučkem založili firmu Velbo, která začala vyrábět automatické stroje pro textilní průmysl.

Tomu říkám
úspěch...

Firma prosperovala. Zakázky se hrnuly od československých, ale i švýcarských a amerických výrobců textilních strojů.

Talented designer
was allowed to study
in the US.

Za dva měsíce
jsem zpět!

Napiš telegram!

Po návratu z cesty založil
vlastní firmu.

Švýcarsko, 1948

Mami, koukej...

Únorový převrat vše od základů změnil.
Velanovi utekli do Švýcarska.

Ale, pořád přemýšlím
nad prací.

Co se děje?
Jsi poslední
dny nějaký
zamlklý...

Velbo factory, Brno

- "We'll need to hire
more people..."

He co-founded
a company called
Velbo with his friend
Jaroslav Bouček.
It manufactured
automatic machines
for the textile
industry.

- "Now that's what
I call a success."

The company thrived.
Textile machine
manufacturers from
Czechoslovakia,
but also Switzerland
and the United
States, all rushed to
place their orders.

The talented designer
was allowed to study
in the US.

- "I'll be back in two
months!"

- "Send us a telegram!"

After returning,
he set up his own
company.

When the Communists
seized power
in February 1948,
everything changed.
The Velan family fled
to Switzerland.

1948, Switzerland

- "Look mommy, look!"

- "What is the matter
with you? You've been
rather quiet..."

- "I am still thinking
about work..."